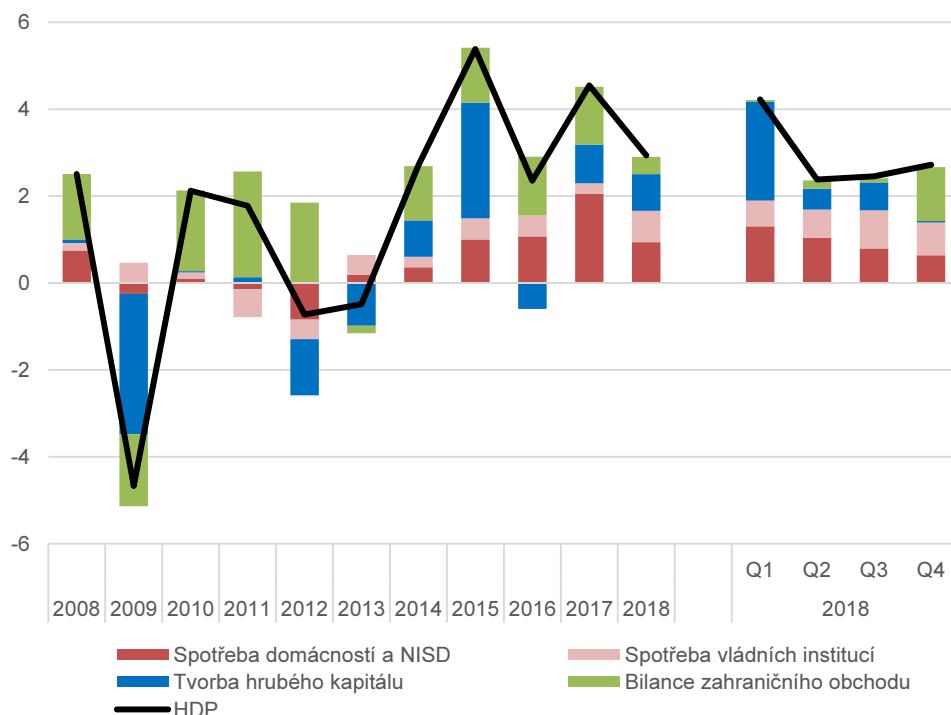

2. Hrubý domácí produkt

Růst hrubého domácího produktu loni zpomalil.

Hrubý domácí produkt (HDP) v roce 2018 dosáhl výše 5 328,7 mld. korun (v běžných cenách). Meziročně se reálně zvýšil o 3,0 %¹. Růst HDP tak v porovnání s rokem 2017 zpomalil. Na situaci v české ekonomice pozitivně působil pokračující růst domácí poptávky. Tu stimuloval velmi silný růst příjmů domácností i výrazná investiční aktivita spojená s cyklem evropských dotací. Na druhé straně část výrobců pocítila útlum zahraniční poptávky. Hospodářský růst totiž zpomalil napříč Evropskou unií a zvláště citelně oslabil výkon německé ekonomiky, která je pro Česko i další evropské exportéry důležitá. Zejména růst průmyslu, který je propojen s vývozem, oslabil výrazněji ve srovnání s odvětvími služeb.

Graf č. 1 Příspěvy jednotlivých složek ke změně HDP* (objemové indexy, v p. b., růst HDP v %, sezónně očištěno)

Zdroj: ČSÚ
*Po vyloučení dovozu pro konečné užití

K růstu přispěla především spotřeba. Investiční aktivita i bilance zahraničního obchodu stály v pozadí.

Více než z poloviny k loňskému růstu HDP přispěly výdaje na konečnou spotřebu. Ty vzrostly o 3,5 %. V porovnání s rokem 2017 oslabil příspěvek spotřeby domácností, byl však zčásti nahrazen zvýšenou dynamikou spotřeby sektoru vládních institucí. V prvních třech kvartálech roku k růstu HDP přispívala rovněž tvorba hrubého kapitálu. Ačkoli výdaje na fixní investice posílily napříč jednotlivými sektory (celkový přírůstek loni dosáhl 7,2 %, v roce 2017 to bylo 3,7 %), výsledný příspěvek tlumila změna zásob. Až v závěru roku silněji přispěla k růstu HDP bilance zahraničního obchodu. Celkový příspěvek bilance byl nakonec nejslabší za posledních pět let a promítalo se do něj nejen oslabení zahraniční poptávky, ale také dovozní náročnost domácí ekonomiky. Srovnání příspěvků k růstu HDP bez vyloučení a po vyloučení dovozu pro konečné užití také ukazuje, že velká část růstu domácí poptávky byla uspokojena importem, což bilanci dále zhoršovalo.

Růst hrubé přidané hodnoty podpořily hlavně služby. Zpracovatelský

Hrubá přidaná hodnota (HPH) loni vzrostla o 3,1 %. Jak již bylo uvedeno, v roce 2018 se rozevíraly nůžky mezi výkonem průmyslu a služeb. Růst HPH zpracovatelského

¹ Není-li uvedeno jinak, jsou údaje o HDP a jeho složkách uváděny bez sezónního očištění.

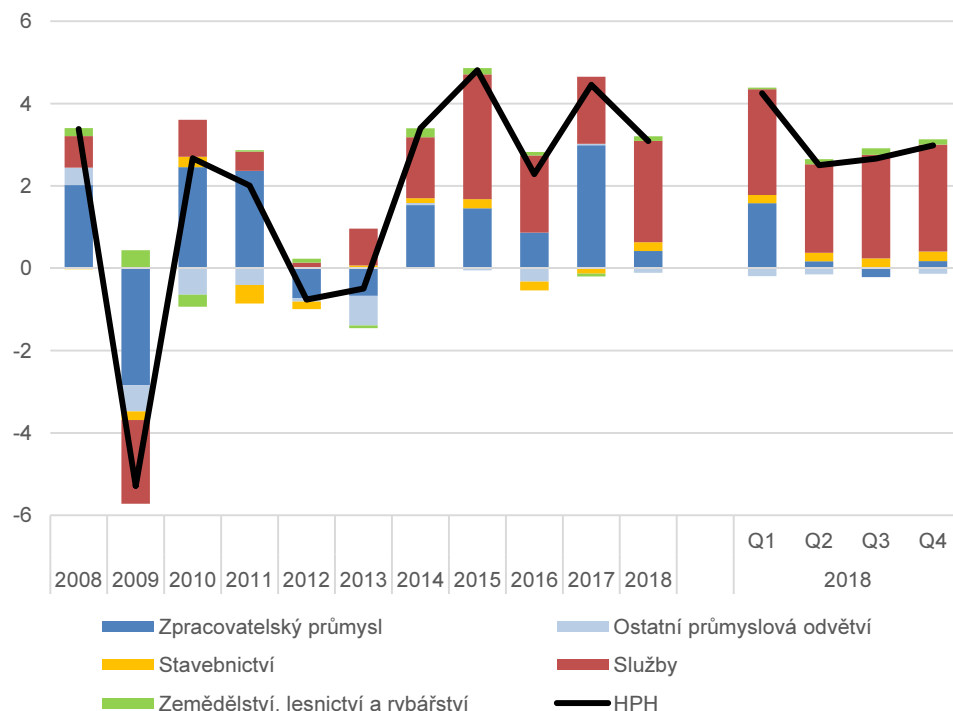
průmysl rostl pomaleji než v roce 2017.

průmyslu, který tvoří významnou část přidané hodnoty české ekonomiky (25,6 %) a také je významným zaměstnavatelem (loni se podílel na celkové zaměstnanosti 26,6 %), zpomalil na 1,6 %. Zčásti se projevila i srovnávací základna roku 2017, kdy HPH zpracovatelského průmyslu vzrostla o 10,5 %. Výrazně k tomu přispělo zpomalení v největších odvětvích. Ve výrobě motorových vozidel tak loni vzrostla HPH o 3,9 % (v předchozím roce to bylo 19,9 %). Výroba strojů a zařízení zaznamenala mírný pokles HPH (-0,8 %, v roce 2017 rostla o 13,3 %). Slabší růst se týkal také výroby elektrických zařízení, počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení nebo plastikářství.

Odvětví služeb čerpala ze silné domácí poptávky. Nejrychleji rostla HPH v informačních a komunikačních službách.

Odvětví služeb čerpala zejména ze silné domácí poptávky. Jejich příspěvek k růstu HPH v porovnání s rokem 2017 výrazně posílil a tím zčásti nahradil zpomalující zpracovatelský průmysl. Nejvíce přispělo k růstu velké uskupení odvětví obchod, doprava, ubytování a pohostinství, kde HPH vzrostla o 5,1 %. Nejsilnější růst HPH však zaznamenaly informační a komunikační činnosti (9,9 %). Růst v tomto odvětví trvá již od roku 2013 a HPH se za tu dobu reálně zvýšila o 48,4 %. Poměrně silně rostla HPH peněžnictví a pojišťovnictví (5,3 %) a profesních, vědeckých, technických a administrativních činností (4,1 %). Po dvou letech poklesů se zvýšila HPH ve stavebnictví (4,2 %). Zmíněnému odvětví pomohly mnohé investiční projekty spojené s čerpáním evropských dotací i růst bytové výstavby. Loňský růst napomohl stavebnictví i k překonání nominální úrovně HPH z roku 2010. Reálně se však HPH v odvětví v období 2011–2017 snížila o 9,1 %, a stavebnictví tak stále zaostává za úrovní minulé konjunktury.

Graf č. 2 Příspěvky odvětví ke změně HPH (objemové indexy, v p. b., HPH v %, sezónně očištěno)

Zdroj: ČSÚ

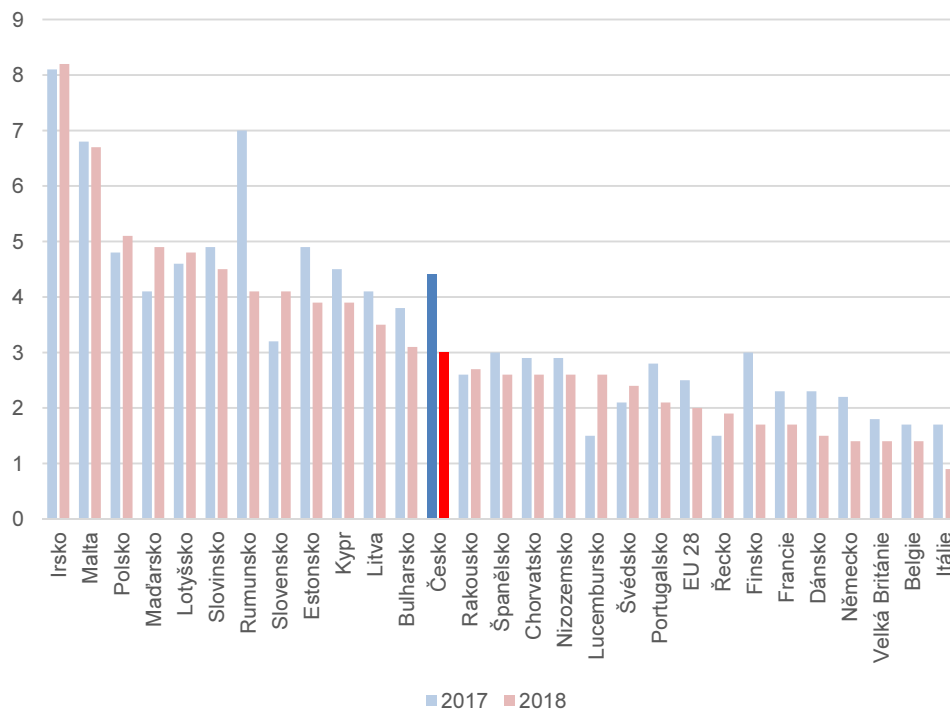
Ostatní evropské ekonomiky v roce 2018 také zpomalovaly.

Jak již bylo zmíněno, ve většině zemí EU dynamika hospodářského růstu v loňském roce zmírnila. V celé Unii vzrostl HDP o 2,0 %, přírůstek tak oslabil o 0,5 p. b. v porovnání s rokem 2017. Česko patřilo k trojici zemí, kde hospodářský růst meziročně oslabil nejvíce, spolu s Rumunskem a Finskem. Klíčovým impulzem pro Evropu však bylo zpomalení německé ekonomiky z 2,2 % v roce 2017 na loňské

1,4 %. Nejsilnější dynamiku vykazovaly ekonomiky Irska (8,2 %), Malty (6,7 %) a Polska (5,1 %). Na dalších příčkách se umístily země střední a východní Evropy, které přistoupily do Unie po roce 2000. K růstu zde přispěla silná dynamika spotřeby kombinovaná s výraznou investiční aktivitou podpořenou evropskými dotacemi. Nejpomaleji rostla ekonomika Itálie (0,9 %) a shodně jen o 1,4 % se zvýšil HDP v Belgii, Velké Británii a Německu.

Graf č. 3 Hrubý domácí produkt (meziroční přírůstek v %)

Zdroj: Eurostat